

Eskola-porrota gainditzeko

Jabier Agirre

Medikua eta OEEko kidea

Eskola-porrotaren zifrak urtetik urtera beldurgarriagoak dira geure artean. Duela gutxi kaleratutako inkesta batek dioenez, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako (DBHko) laugarren urtea gainditzea lortzen ez duten ikasleak % 31,9 dira, zifra benetan altua. Zer egin dezakegu gisa horretako egoera baten aurrean? Eta, hobeto oraindik, ba ote da horrelako egoerak ez gertatzeko gurasook egin dezakegun zerbait?

Arrazoiak bilatu

Egoera horren aurrean egin beharreko lehenengo gauza gure semearen edo alabaren errendimenduari eragin diezaioketen kausa edo arrazoi posibleak detektatzea da.

Familiako giroa

Familian bizi duten giroa izaten da gazteen ikasketetan gehien eragiten duen faktoreetako bat. Gurasoen jarrera gogor edo zorrotzegia, anai-arreba txikiagoren batek eragindako zeloak, maitasun falta, norbere gaitasun eta ahalmenekiko konfiantzarik eza, etab. izan daitezke eskolako porrotaren arrazoiak.

ARTXIBOKOA

Kasurik gehienetan, faktore horiek benetan gertatu ez arren ere, umeak horietan sinesten badu, eragina egiazkoa izango da. Horregatik, kasu hauetan onena gure seme-alabekin hitz egitea da, egia osoa mahai gainean jartzea, inolako mehatxu eta zigorrik gabe, beretzat hain kaltegarria den egoera hori konpontzen saiatzeko. Beste kasu batzuetan, ordea, psikologo edo hezitzaile espezializatuen laguntza eskatzea beharrezkoa da.

Motibazio falta

Gure seme-alabek nota txarrak ateratzeak ez du esan nahi ezinbestean ikasteko gaitasunik ez dutenik. Adibide batzuk emateko, Einstein adimen urrikotzat jo zuten eskolan, eta Goethe idazle handiak ez omen zuen ortografian gutxieneko maila gainditzen. Gaztea desmotibatua dagoenean, oso gauza normala da ikasketetan ere mailarik ez ematea.

ARTXIBOKOA

Ume baten lehenengo urteak erabakigarriak dira garapen intelektualerako.

Egoera horren aurrean, benetan interesatzen zaion gai bat lantzerantz animatu behar genuke, nahiz eta eskolako gaien artean egon ez. Ez dio axola, hasiera batean, mitologia greziarra den edota gehien gustatzen zaizkion musika-taldeak diren. Kontua gaztearen interesa piztea da, eta metodologia akademikoa erabiltzen ikastea. Horrela, hain erakargarriak gertatzen ez zaizkion gaiak ikasten hastea errazagoa gertatuko zaio. Tutorearen edo irakaslearen laguntza eska dezakegu, dena den.

Arazo fisiko edo psikologikoak

Ez dira sarritan gertatzen, baina ezin dira aldeztu aurretik baztertu; izan ere, batzuetan eskolako errendimendu baxua (porrotera iritsi gabe ere) arrazoi fisiologikoengatik izan daiteke: entzumen- edo ikusmen-arazoak, hizketaren ingurukoak, dislexia eta abar. Normalean adinez gazteagoak diren umei erasaten dieten faktoreak izan ohi dira, eta diagnostikatu ondoren, lan bereziarekin edota laguntza-geletan gainditzeko dira.

Ikasturtea errepikatu behar denean

Hala ere, zenbait kasutan, eskolako porrota oso nabarmena denean, umeak edo gazteak ikasturtea errepikatzeko aukera planteatu behar da. Ikastetxeak berak edo tutoreak esango digute erabaki hori hartu behar den ala ez.

Ez da zigorra, ezta porrota ere

Ikasturte bat errepikatzea ez litzateke, ezinbestean, zigor edota porrot moduan hartu behar, maila berregokitzeko saio moduan baizik. Ikasleak nola edo hala, kosta ahala kosta, maila gainditzeko saiatzea, horretarako mailarik ematen ez duela argi eta garbi ikusten denean, akats handia da. Egoera luza eta arazoa okerragotu besterik ez dugu egingo. Erabaki egokia hartzen ez bada, porrota gero eta nabarmenagoa izango da.

Segurtasun handiagoa

Urte bat errepikatzea ez da esperientzia traumatikotzat hartu behar. Umeak bere ikasketetan segurtasuna hartu eta eskolako porrota gainditzeko duen heinean, errazago ulertu eta ikusiko du hartutako erabakia, errepikatzea alegia, onerako izan dela.

“eskolako porrota kontzeptuak modu egokian ez asimilatzearen ondorioa izan daiteke, ikasten ere ikasi egiten da eta”

Ikasteko teknikak

(ikasten ere ‘ikasi egiten da’)

“Saiatzen naiz, baina ez zait sartzen”, “ez dut ulertzen irakasleak esplikatzeko duena” “aurreko egunean ikasi nuenaz ez naiz gogoratzen”. Ziur behin baino gehiagotan entzun ditugula esaldi horiek edo antzeko beste batzuk gure seme-alaben ahotik. Eta ez dira aitazkia hutsak.

Sarritan, eskolako porrota kontzeptuak modu egokian ez asimilatzearen ondorioa izan daiteke, ikasten ere ‘ikasi egiten da eta’. Jende guztiak ez daki kontzeptuak modu egokian memorizatzen, ideia nagusiak eta bigarren mailakoak bereizten, gaiak laburtu eta antolatzen eta abar. Badira lan horiek guztiak egi-

Zer egin dezakete gurasoek?

Eskolako porrota ez da gauetik goizera agertzen den zerbaite. Eta, gainera, arazo horri aurrea hartzea badago, hasiera-hasieratik neurri egokiak hartuz gero.

Txiki-txikitatik estimula ezazu umea

Ume baten aurreneko urteak erabakigarriak dira garapen intelektualerako. Garrantzi handikoa da, beraz, estimulu egokiak eskaintzea, galderak eginez, musikaren laguntzarekin, marraztera bultzatuz, etab.

Eredu ona emaitza

Umeak zer ikusi, hura ikasi. Horrexegatik, garrantzitsua da zuri ere kultura interesatzen zaizula umeari azaldu eta frogatzea: liburuak gomendatuz, antzerki-aretoetara edo erakusketetara joanez...

Ikasketekiko interesa azaldu

Eta ez notekin bakarrik. Zein liburu ari den irakurtzen galde iezaiozu edo etxeko lanekin laguntza eskaini. Denbora asko ez bada ere, minutu batzuk berarekin ematea benetan eskertuko dizu.

Ez exijitu gehiegi

Gurasoak beti nahi dugu onena gure seme-alabentzat, baina kontuz! Ez nekatu eskolaz kanpoko jarduerekin, klase bereziekin, etab. Emaizta okerragoak lortzeko arriskua dago.

Sekula ez egin konparazioak

Ume bakoitzak bere maila du, ez bere anai-arrebena.

Irakaslearekin harremanetan egon

Behin eta berriz hitz egin harekin. Aholkua eskatu eta jarraitu beharreko estrategiarik onena hitzartu. Batasunak indarra ematen du.

teko berezko trebetasuna duten ikasleak, baina beste batzuek, ordea, eta horrelakoak dira gehienak, laguntza behar dute ataza horiek egiteko. Horrexegatik, ikastetxe batzuetan jadanik hasi dira ikasleei trebakuntza hori ematen. Zure kasuan horrela ez bada, lasai, zure semearen edo alabaren tutoreak edo irakasleak lagundu ahalko dizulako. □